

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 13Csp/13/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8720201099
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kuruc
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2022:8720201099.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad, sudcom JUDr. Petrom Kurucom, v právnej veci žalobkyne E. L., F.. XX.X.XXXX, T. H., zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sovietskych hrdinov 163/66, Svidník, IČO: 31954448, proti žalovanému KESIDY, s. r. o., Sládkovičova 1/1562, Trebišov, IČO: 46045082, zast. JUDr. Michalom Davalom, PhD., LL.M., advokátom, Gercenova 1159/35, 851 01 Bratislava - Petržalka, IČO: 50673688, v konaní o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok a primerané finančné zadost'učinenie vo výške 600,-- eur, takto

rozhodol:

I. U r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v Zmluvných podmienkach pre spotrebiteľské úvery vo forme pôžičky poskytované prostredníctvom internetu spoločnosťou KESIDY, s. r. o., k zmluve o pôžičke č. VS 703949 zo dňa 21.6.2012, v článku 6, bode 6.2, v znení "Ak Klient nesplní svoju povinnosť splatiť poskytnutú Pôžičku a k nej prislúchajúcu Odplatu riadne a včas podľa článku 5 týchto Podmienok, Veriteľ je oprávnený požadovať od Klienta zaplatenie Zmluvnej pokuty vo výške 15 % z dlžnej sumy plus 9,-- eur vo forme režijného poplatku za administratívne a poštovné náklady, ktoré Veriteľovi vznikli v súvislosti s vybavovaním upomienok. Veriteľ môže vyžadovať zaplatenie zmluvnej pokuty po uplynutí 7 dní odo dňa splatnosti Pôžičky." je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

II. V časti o zaplatenie primeraného finančného zadost'učinenia v rozsahu nad 30,-- eur žalobu z a m i e t a .

III. Žalobkyňa m á n á r o k na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa žalobou doručenu súdu dňa 8.4.2020 žiadala, aby súd určil, že zmluvné podmienky upravené v dokumente Zmluvné podmienky pre spotrebiteľské úvery vo forme pôžičky poskytované prostredníctvom internetu spoločnosťou KESIDY, s. r. o., v článku 6 bodoch 6.2 a 6.3 sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Zároveň žiadala priznať primerané finančné zadost'učinenie vo výške 600,-- eur. Žalobkyňa uviedla, že so žalovaným uzavrela zmluvu o pôžičke pod č. 703949 zo dňa 21.6.2012, ktorá obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. K neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v bode 6.2 uviedla, že zmluvnú pokutu si so žalovaným individuálne dojednala, zmluvná pokuta bola zakomponovaná do úverových podmienok na vopred pripravenom tlačive zo strany žalovaného, pričom ju nemohla žiadnym spôsobom ovplyvniť. Zmluvná podmienka upravená v bode 6.3 umožňuje žalovanému ako dodávateľovi úveru možnosť započítať jej platby na iný účel akým je splatenie istiny tohto úveru bez ohľadu na jej vôľu. Toto ustanovenie zmluvy zakladá nevyvážený vzťah medzi ňou a žalovaným, pokiaľ ide o započítavanie jej platieb na predmetný úver, keďže umožňuje žalovanému postupovať v tomto smere nepredvídateľne a započítavanie jej platieb sa tak pre ňu stáva netransparentné. Primerané finančné zadost'učinenie si uplatnila vo výške 600,-- eur, pričom poukázala na to, že má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má

mať aj funkciu relutárnu. Keďže si uplatňuje neprijateľnosť dvoch zmluvných podmienok, sumu 600,-- eur považuje za primeranú.

2. Súd rozhodol vo veci rozsudkom č. k. 13Csp/13/2020-63 zo dňa 7.7.2021 tak, že I. určil, že zmluvná podmienka uvedená v zmluvných podmienkach pre spotrebiteľské úvery vo forme pôžičky poskytovanej žalovaným prostredníctvom internetu, uvedená v článku 6 bode 6.3 je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, II. v časti o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky obsahnutej v článku 6 bode 6.2 žalobu zamietol, III. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi primerané finančné zadostučinenie vo výške 30,-- eur, IV. v časti o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia v rozsahu nad 30,-- eur žalobu zamietol, V. rozhodol, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 1/3-iny. V I. a III. výroku rozsudok nebol napadnutý odvolaním, preto v tejto časti nadobudol právoplatnosť dňom 23.7.2021. Voči II., IV. a V. výroku rozsudku bolo zo strany žalobkyne podané odvolanie. Odvolací súd uznesením č. k. 2CoCsp/39/2021-112 zo dňa 16.2.2022 zrušil napadnutý rozsudok vo výrokoch II., IV. a V. a v rozsahu zrušenia vrátil rozsudok súdu I. stupňa na ďalšie konanie.

3. Odvolací súd konštatoval, že sa javí opodstatnená odvolacia námietka o neprimeranosti zmluvného dojednania v článku 6. bode 6.2 zmluvných podmienok, ktorá upravuje zmluvnú pokutu. Odvolací súd dospel k záveru, že je potrebné posúdiť aj tú skutočnosť, či táto zmluvná podmienka nespôsobuje nevyváženosť zmluvných strán, a to v kontexte, či dlžník by mal záujem dojsť k zákonným úrokom z omeškania aj ďalšiu sankciu za omeškanie - zmluvnú pokutu, ktorá zvýhodnila dodávateľa. Dodávateľ so žalobkyňou ako spotrebiteľkou zmluvnú pokutu osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je súčasťou formulárových všeobecných zmluvných dojednaní. Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení pokiaľ ide jeho vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Odvolací súd tiež konštatoval, že žalobkyňa má naliehavý právny záujem na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky s poukazom na § 52 ods. 1 a § 3 ods. 5 Obč. zákonníka. Odvolací súd tiež poukázal na to, že zmluvnú pokutu možno vyhlásiť za neprijateľnú podmienku iba vtedy, ak sa nachádza priamo v spotrebiteľskej zmluve, alebo vo všeobecných zmluvných podmienkach čo pre danú vec platí. Vzhľadom na zrušenie rozsudku v II. výroku je potrebné, aby sa súd I. inštancie opätovne zaoberal aj výškou primeraného finančného zadostučinenia v rozsahu nad už priznanú sumu 30,-- eur.

4. Žalobkyňa zotrvala na podanej žalobe, naďalej považuje túto zmluvnú podmienku za neprijateľnú. Poukázala na to, že Krajský súd v Prešove určil za neprijateľnú zmluvnú podmienku aj zmluvné pokuty, ktoré boli vo výške 10 % mesačnej splátky, a tu ide o 15 % z výšky dlžnej sumy, teda to považuje za úplne neprimerané. Pokiaľ je priznané primerané finančné zadostučinenie v symbolickej výške, odporuje to naplneniu sankčnej a satisfakčnej funkcie.

5. Žalovaný uviedol, že sa nestotožňuje s právnym názorom odvolacieho súdu. Nemožno generalizovať, že každá zmluvná pokuta je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, pretože v zmysle Obč. zákonníka neprijateľnou podmienkou môže byť len také dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán, čo v tomto konaní preukázané nebolo. Odvolací súd vyslovil domnienku, že dlžník by nemal záujem dojsť k zákonným úrokom z omeškania aj ďalšiu sankciu, čo je však jediný dôvod podľa odvolacieho súdu. K tvrdeniam žalobkyne uviedol, že sa oboznámil s rozhodnutiami, na ktoré poukazuje, ale pokiaľ tam aj bola vyhodnotená ako neprimeraná zmluvná pokuta vo výške 10 %, tak vždy to bolo kombinované aj s inými podmienkami a nejde o identickú situáciu. Poukázal aj na rozhodnutia, v ktorých ani zmluvné pokuty vo vyššom rozsahu neboli vyhodnotené ako neprijateľné zmluvné podmienky. Doposiaľ priznané primerané finančné zadostučinenie je adekvátne a vo výške primeraného finančného zadostučinenia treba zohľadniť aj celkovú výšku zmluvného plnenia. Uviedol, že ani bezbrehá ochrana spotrebiteľa nie je namieste a dodávateľ si zaslúži aspoň čiastočnú ochranu.

6. Z vyjadrení strán sporu a z pripojených listinných dôkazov, najmä z obsahu zmluvy o pôžičke č. 703949, Zmluvných podmienok pre spotrebiteľské úvery, platobného rozkazu Okresného súdu Poprad č. k. 13Ro/815/2013-26 zo dňa 29.7.2013, štandardných európskych informácií o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky a vyjadrenia súdneho exekútora JUDr. Jaroslava Delfiniho, súd zistil nasledovný skutkový stav:

7. Strany sporu uzavreli dňa 21.6.2012 zmluvu o pôžičke pod č. 703949, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyni pôžičku vo výške 200,-- eur. Žalovaná za poskytnutie pôžičky mala zaplatiť odplatu vo výške 33,12 eur a pôžičku mala vrátiť jedinou splátkou do 20 dní odo dňa nasledujúceho po dni, kedy jej bola pôžička poskytnutá. Zmluva o pôžičke obsahuje iba základné dojednania a ďalšie zmluvné dojednania sú obsiahnuté v dokumente „Zmluvné podmienky pre spotrebiteľské úvery vo forme pôžičky poskytované prostredníctvom internetu spoločnosťou KESIDY, s. r. o.“. Žalobkyňa namieta neprijateľnosť zmluvných podmienok upravených v tomto dokumente v článku 6 bode 6.2 a bode 6.3.

8. Podľa článku 6 bodu 6.2 Zmluvných podmienok „Ak Klient nesplní svoju povinnosť splatiť poskytnutú Pôžičku a k nej prislúchajúcu Odplatu riadne a včas podľa článku 5 týchto Podmienok, Veriteľ je oprávnený požadovať od Klienta zaplataenie zmluvnej pokuty vo výške 15 % z dlžnej sumy plus 9,-- eur vo forme režijného poplatku na administratívne a poštovné výdavky, ktoré Veriteľovi vznikli v súvislosti s vybavovaním upomienok. Veriteľ môže vyžadovať zaplataenie zmluvnej pokuty po uplynutí siedmych dní odo dňa splatnosti Pôžičky.“

9. Žalobkyňa nevrátila poskytnutú pôžičku v dohodnutej lehote, preto žalovaný nároky vyplývajúce zo zmluvy vymáhal v konaní vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 13Ro/815/2013. Platobným rozkazom Okresného súdu Poprad č. k. 13Ro/815/2013-26 zo dňa 29.7.2013 bola žalobkyni uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 536,36 eur s 8,75 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 466,40 eur od 15.9.2012 do zaplataenia a nahradiť trovy konania (pre úplnosť je potrebné dodať, že žalobca si v tomto konaní vymáhal aj nároky z ďalšej zmluvy o pôžičke uzavretej dňa 19.6.2012 pod č. 703940). Žalobkyňa neuhradila dlžnú sumu ani po vydaní platobného rozkazu, preto žalovaný vymáhal tieto nároky v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 10Er/1795/2013. Podľa vyjadrenia JUDr. Jaroslava Delfiniho, súdneho exekútora, Exekútorský úrad Košice, Pražská 4, zo dňa 22.8.2019, pohľadávka žalovaného vrátane príslušenstva bola vymožená, teda exekučné konanie bolo skončené.

10. Podľa § 52 ods. 1 Zák. č. 40/1964 Zb. - Občianskeho zákonníka (v znení účinnom od 1.3.2012 do 30.9.2013) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

11. Podľa § 53 ods. 1 cit. zákona spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

12. Podľa § 53 ods. 2 cit. zákona za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

13. Podľa § 53 ods. 4 písm. k/ za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku.

14. Podľa § 54 ods. 1 cit. zákona zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

15. Podľa § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (účinného od 21.7.2020 do 15.7.2021) proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom

a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

16. V prejednávanej veci sa žalobkyňa domáha určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok obsiahnutých v bodoch 6.2 a 6.3 Zmluvných podmienok pre spotrebiteľské úvery vo forme pôžičky poskytované prostredníctvom internetu spoločnosťou KESIDY, s. r. o. Žalovaný v rámci obrany proti žalobe namietal prekážku rozhodnutej veci, nepreukázaný naliehavý právny záujem na strane žalobkyne, nepreukázanie zákonných dôvodov neprijateľnosti namietaných zmluvných podmienok a vzniesol aj námietku premlčania. Po rozhodnutí odvolacieho súdu predmetom konania zostáva určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky obsiahnutej v článku 6 bode 6.2 a posúdenie nároku na primerané finančné zadosťučinenie v rozsahu nad sumu 30,-- eur.

17. V zmysle ust. § 230 Zákona č. 160/2015 Z. z. - Civilného sporového poriadku v platnom znení / ďalej len CSP/, ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova. Uvedené zákonné ustanovenie upravuje tzv. prekážku právoplatne rozhodnutej veci, čo znamená, že o tej istej veci, o ktorej sa už raz právoplatne rozhodlo, nemožno rozhodovať opäť. Existencia prekážky právoplatne rozhodnutej veci tvorí neodstrániteľnú vadu konania, na ktorú je súd povinný prihliadať ex offo. Prekážka rozhodnutej veci je vymedzená dvoma kritériami, a to totožnosťou osôb a totožnosťou predmetu konania. O totožnosť osôb ide vtedy, ak sporovými stranami sú tie isté osoby, a to aj v prípade, ak by boli v inom procesnom postavení. Totožnosť predmetu konania je chápaná tak, že ide o rovnaký žalobný nárok spolu so skutkovým odôvodnením, z ktorého by mal žalobný návrh vyplývať. Podľa názoru súdu v danej veci nebráni prejednávaniu prekážka rozhodnutej veci, keďže nemožno konštatovať, že by bola daná totožnosť skutku. V konaní, na ktoré poukazoval žalovaný, bolo predmetom konania plnenie, ktorého sa žalovaný domáhal voči žalobkyňi z titulu nárokov vyplývajúcich zo zmluvy o pôžičke a v prejednávanej veci sa žalobkyňa domáha určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok, pričom úspech v tomto konaní je predpokladom pre uplatnenie nároku na primerané finančné zadosťučinenie. Určenia neprijateľných zmluvných podmienok sa spotrebiteľ môže domáhať aj v samostatnom konaní, nie je teda dôvod posudzovať ich iba v konaní o plnenie nárokov zo spotrebiteľskej zmluvy.

18. K námietke žalovaného o nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobkyňa poukázala na doterajšiu rozhodovaciu prax súdov. Naliehavý právny záujem sa vyžaduje pri určovacej žalobe podľa ust. § 137 písm. c/ CSP, teda ak sa žalobca domáha určenia, či tu právo je alebo nie je, okrem prípadov keď naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu. Pri určovacej žalobe v zmysle ust. § 137 písm. d/ CSP, teda určenie právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu, sa naliehavý právny záujem nevyžaduje. Otázkou naliehavého právneho záujmu sa už zaoberal aj Najvyšší súd SR, ktorý v rozsudku sp. zn. 6CdO/127/2017 zo dňa 30.1.2019 konštatoval, že v prípade žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky ide o osobitný druh žaloby patriaci spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a ods. 5 a § 53a Obč. zákonníka, § 3 ods. 5 Zák. č. 250/2007 Z. z.), a preto v prípade takejto žaloby nie je potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem. Obdobný názor Najvyšší súd SR zaujal aj v uznesení sp. zn. 6CdO/27/2018 zo dňa 28.3.2019. Vzhľadom na ustálenú rozhodovaciu prax súdov, aj v prejednávanej veci súd dospel k záveru, že zo strany žalobkyne nie je potrebné preukazovať naliehavý právny záujem, pretože nejde o žalobu v zmysle § 137 písm. c/ CSP. Aj odvolací súd vyslovil právny názor, že naliehavý právny záujem na požadovanom určení je daný.

19. Zmluva uzavretá stranami sporu je nepochybne zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 ods. 1 Obč. zákonníka, pretože žalovaný pri uzatváraní zmluvy bol v postavení dodávateľa, tak ako ho definuje ust. § 52 ods. 3 Obč. zákonníka a žalobkyňa nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej, alebo inej podnikateľskej činnosti. Ust. článku 6 bodu 6.2 zmluvných podmienok upravuje nárok žalovaného na zmluvnú pokutu v prípade nesplnenia podmienok zo strany žalobkyne, pričom žalovanému vzniká nárok na zmluvnú pokutu vo výške 15 % z dlžnej sumy. Zároveň v tomto bode je upravený aj nárok žalovaného na zaplatenie nákladov spojených s vybavovaním upomienok, a to paušálnou sumou 9,-- eur. Zmluvná pokuta je jedným zo zabezpečovacích inštitútov používaných v záväzkových vzťahoch. Účelom zmluvnej pokuty je poskytnutie určitej garancie veriteľovi pre prípad porušenia zmluvných povinností zo strany dlžníka. V danom prípade zmluvná pokuta bola dohodnutá v zmluvných podmienkach, ktoré sú súčasťou zmluvy o pôžičke. V zmysle § 391 ods. 2 CSP pri zrušení rozhodnutia a vrátení veci na ďalšie konanie a rozhodnutie súd I. inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu. V pôvodnom rozhodnutí

súd I. inštancie poukázal na rozdielnu rozhodovacu prax súdov pri posúdení primeranosti dojednaní o zmluvnej pokute. Odvolací súd v zrušujúcom rozhodnutí jednoznačne konštatoval, že s poukazom na ust. § 53 ods. 1 Obč. zákonníka primeranosť zmluvnej podmienky je potrebné posudzovať predovšetkým s ohľadom na skutočnosť, či takáto zmluvná podmienka nespôsobuje nevyváženosť zmluvných strán. Je potrebné zohľadniť, že zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute zvýhodní len dodávateľa a je potrebné posúdiť, či dlžník by mal záujem dojsť k zákonným úrokom z omeškania aj ďalšiu sankciu za omeškanie vo forme zmluvnej pokuty.

20. Dojednanie týkajúce sa zmluvnej pokuty upravenej v článku 6 bode 6.2 nemožno považovať za individuálne dojednané, keďže je súčasťou formulárových vopred pripravených zmluvných podmienok kde spotrebiteľ nemá možnosť meniť ich obsah. Nepochybne zmluvná pokuta zvýhodňuje dodávateľa, keďže ide o zabezpečovací prostriedok, ktorý sa má uplatniť v prípade porušenia povinností zo strany dlžníka. Vychádzajúc z právneho názoru odvolacieho súdu, ktorým je súd I. inštancie viazaný, a z ktorého vyplýva, že takáto zmluvná podmienka spôsobuje nevyváženosť zmluvných strán súd I. inštancie vyhovel žalobe v tejto časti a určil, že zmluvná podmienka upravená v článku 6 bode 6.2 zmluvných podmienok je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

21. Vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania súd poukazuje na to, že určenie neprijateľnej podmienky znamená, že zmluvná podmienka je absolútne neplatná, teda na absolútnu neplatnosť by súd musel prihliadnuť ex offo. Čo sa týka absolútnej neplatnosti, táto nepodlieha premlčaniu a súd musí na ňu prihliadnuť v ktoromkoľvek štádiu konania. Nakoniec túto argumentáciu vo svojom vyjadrení pripustil aj žalovaný. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej lehote, ktorá plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Predpokladom pre uplatnenie nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je predovšetkým úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti na súde ustanovenej Zák. č. 257/2007 Z. z. alebo osobitnými predpismi. Žalobkyňa sa v tomto konaní domáha určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok, a pokiaľ si zároveň uplatňuje aj primerané finančné zadosťučinenie, nemohlo ešte dôjsť k premlčaniu tohto nároku. S prihliadnutím na uvedené súd teda nepovažoval námietku premlčania vznesenú žalovaným za dôvodnú.

22. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia podľa ust. § 3 ods. 1 Zák. č. 250/2007 Z. z. je určitou satisfakciou spotrebiteľa za stav, ktorý musel v dôsledku konania dodávateľa trpieť a je aj sankciou, ktorá má postihnúť žalovaného v súvislosti s jeho protiprávnym konaním. Spotrebiteľ nie je povinný preukazovať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože Zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie nie v prípade vzniku ujmy, ale už vtedy, keď spotrebiteľovi ujma v nadväznosti na porušenie práva spotrebiteľa vzniknúť mohla za predpokladu, že sa spotrebiteľ úspešne domáhal ochrany svojich práv. Primerané finančné zadosťučinenie je samostatným nárokom nezávislým na iných finančných nárokoch, ako je napr. náhrada škody, alebo vydanie bezdôvodného obohatenia, preto neobstojí argumentácia žalovaného, že žalobkyňa nemá nárok na primerané finančné zadosťučinenie, pretože nepreukázala, že by jej vznikla nejaká ujma. Z hľadiska samotného nároku na primerané finančné zadosťučinenie, teda preukázanie nejakej ujmy nie je potrebné a postačuje, že sa žalobkyňa úspešne domohla svojich práv na súde, ale vznik prípadnej ujmy a jej rozsah je dôležitý z hľadiska posúdenia výšky primeraného finančného zadosťučinenia.

23. Zákon o ochrane spotrebiteľa neupravuje výšku primeraného finančného zadosťučinenia, ktorá tak závisí od úvahy súdu. Súd by mal pri určení výšky tohto nároku prihliadať na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania dodávateľa, rozsah jeho následkov a možnosti odstránenia. Taktiež súd musí zohľadňovať rozsah ujmy, ktorá spotrebiteľovi vznikla, prípadne mohla vzniknúť v dôsledku protiprávneho konania. Žalobkyňa v konaní ničím neodôvodnila výšku uplatneného nároku a ani po rozhodnutí odvolacieho súdu nepreukázala či v dôsledku neprijateľných zmluvných dojednaní jej vznikla nejaká ujma. Žalobkyňa vo všeobecnosti poukazovala na to, že primerané finančné zadosťučinenie má mať sankčnú, odradzujúcu a aj relutárnu funkciu, čo konštatovali aj sudy vo svojich rozhodnutiach. Podľa žalobkyne je uplatnená výška primeraného finančného zadosťučinenia primeraná, pretože sa domáha určenia neprijateľnosti dvoch zmluvných podmienok.

24. Výška žalobkyňou uplatneného nároku predstavuje trojnásobok požičanej sumy, teda zásah, ktorý bol spôsobený do práv žalobkyne, resp. mohol byť spôsobený konaním žalovaného, by musel vykazovať mieru vysokej intenzity. Žalobkyňa bola v konaní úspešná ohľadom určenia oboch namietaných

neprijateľných zmluvných podmienok, čo zakladá jej nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, avšak nemožno konštatovať, že by tieto zmluvné dojednania spôsobili žalobkyni reálne nejakú ujmu. V priebehu trvania zmluvného vzťahu žalobkyňa neuhradila poskytnutú pôžičku ani čiastočne, teda zmluvné dojednanie uvedené v bode 6.3 vo vzťahu k žalobkyni ani nemohlo byť aplikované. Pokiaľ ide o dojednania týkajúce sa zmluvnej pokuty a poplatkov v súvislosti s vymáhaním, tieto sankcie neboli hodnotené ako neprimerane vysoké a k určení ich neprijateľnosti došlo z iných dôvodov. Podľa názoru súdu je potrebné zohľadniť aj skutočnosť, že žalobkyňa si nespĺnila svoju povinnosť vyplývajúcu zo zmluvy a tým si privodila súdne a exekučné vymáhanie pohľadávky žalovaného. Pokiaľ súd v pôvodnom rozhodnutí priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 30,-- eur, ide o sumu, ktorá zodpovedá výške 15 % z výšky poskytnutého plnenia a v podstate sa kryje s výškou dohodnutej odplaty za poskytnutie pôžičky, teda možno konštatovať, že po zaplatení primeraného finančného zadosťučinenia žalovaný nedosiahol žiadny zisk z poskytnutej pôžičky. Táto okolnosť podľa názoru súdu dostatočne napĺňa sankčnú funkciu primeraného finančného zadosťučinenia a je primerané aj s ohľadom na celkovú výšku poskytnutej pôžičky a neplnenie povinností zo strany žalobkyne. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti súd žalobu v rozsahu uplatneného nároku na primerané finančné zadosťučinenie nad sumu 30,-- eur zamietol.

25. O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 255 ods. 1 CSP tak, že priznal náhradu trov konania žalobkyni, ktorá bola v celom rozsahu v spore úspešná. Žalobkyňa sa žalobou domáhala určenia neprijateľnosti dvoch zmluvných podmienok a priznania nároku na primerané finančné zadosťučinenie. Obdobne ako pri nárokoch na náhradu nemajetkovej ujmy pri zásahoch do ochrany osobnosti, ani v prípade primeraného finančného zadosťučinenia zákon neupravuje jeho výšku, ktorá je vecou úvahy súdu. Rozhodovacia prax súdov (napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/191/2017 a rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Co/141/2018) zaujala právny názor, že aj v konaniach, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu, alebo od znaleckého posudku, je potrebné pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania vychádzať zo zásady úspechu vo veci. V týchto konaniach sa však žalobca nepovažuje za procesne neúspešného, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, pretože žalobcu nemožno zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu, alebo znaleckej činnosti. Pri týchto sporoch sa za základné považuje rozhodnutie, že žalobca má nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a výška tohto nároku je potom druhotná a nadväzujúca. Žalobkyňu je potrebné považovať za plne procesne úspešnú, keďže bola úspešná ohľadom určenia oboch zmluvných podmienok a mala plný úspech čo do základu uplatneného nároku na primerané finančné zadosťučinenie, pričom výška plnenia vyplývajúca z jej procesného úspechu závisela výlučne od úvahy súdu. Pri rozhodovaní o výške trov konania bude súd potom vychádzať z prisúdenej sumy. O výške nároku na náhradu trov konania súd rozhodne samostatným uznesením postupom podľa § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinnosť uvedená vo výrokovej časti tohto rozsudku nebude plnená dobrovoľne, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok).